

ISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre 16 k.
Negyedévre 4 ..
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 ..
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor
Negyedévre 6 ..
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétfő és
szombat napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XX. évfolyam 144. szám.

Nagyvárad.

Szombat 1914 június 27

Román hangok a radikálisokról.

(1) Nem régen hirt adtunk arról, hogy az oláh komité szócsove, az aradi „Románul“, mily nagy örömmel üdvözölte a radikális pártnak a megjelenését a magyar politikai küzdőtéren. Szívvel-lélekkel csatlakoznak a szélső románok minden olyan mozgalomhoz, mely segédkeztet nyújt nekik az ezeréves Magyarország felrobbantásához. Azt írta a „Románul“, hogy azért örülnek oly nagyon a radikális párt programjának, mert a magyar népet ekkora önmehtagadásra képtelennek tartották. Hál' Istennek, azonban még nem tartunk ott, hogy a komité szócsovének örömhangjait az összes magyarországi románok megnyilatkozásának kellene tartanunk. Van még sokan a románok között, akik a magyaroknak ilyen fölötté nagy „önmehtagadásából“ egyáltalán nem kérnek és ennek nyíltan kifejezést is adnak.

A radikális pártra vonatkozólag a balázsfalvi „Cultura Crestina“ című görög-katholikus folyóiratban a következőket olvassuk:

„Ezen csoportosulásnak a párt-hívei, akik a szabadkőművesek homályos berkeiből toborozódtak, port akarnak hinteni a nyitott szemmel járó emberek szemébe és azt hangoztatják, hogy a demokratikus mozgalmak útjába gördülő legnagyobb akadály: Krisztus egyháza és annak minden intézménye. Éppen azért az alkotmányos élet kereteinek mentül szélesebb kibővítését célzó törekvése mellett a radikális párt programjába vette egyuttal: minden egyházi vagyon fel-

osztását, az egyháznak az államtól való szétválasztását, a vallásnak az iskolából való kiküszöbölését és a tanításnak az egész vonalon való államosítását. És mivel ezeknek a demokratikus eszméi, akik minden pozitív hitnek nyílt ellenségei, nem valósulhatnak meg addig, amíg az egyház „az embereket homályos és lélekölő tanaival elvakíthatja“, nem csoda tehát, ha először az egyház összetörését és a demokratikus elvek megvalósítását tartják szemek előtt.“

Tehát a radikális párttal szemben a legenergikusabb ellenállást tartják szükségesnek és így folytatják:

„Nekünk románoknak, akiknek egész politikai kulturális és gazdasági élete oly szoros kapcsolatban van a keresztény egyházaink keretén belüli vallásos étellel, valóságos bűn volna, ha az új csoportulással rokonszenveznénk... Ezt azért mondjuk, mert itt-ott a sajtónkban helyesítő vélemények voltak olvashatók, amelyek valódi érdekeinket aláássák és szeretnék, ha ilyenféle vélemények többé nem hallatszanának.“

Belátják tehát a higgadtabb románok is, hogy valódi érdekeik korántsem javasolják a radikálisokkal való barátkozást, mint ahogy azt a Romanul szívvel-lélekkel botorul proklamálta, hanem egyenesen kötelességüké teszik, hogy a legenergikusabb küzdelmet vegyék fel ők is a radikálisok ellen.

Jólesik itt leszögeznünk a higgadtabb románoknak ezt a valódi érdekeiket szemelőtt tartó és egyuttal hazafias véleményét és meg-

nyugvással meritjük belőle azt a reményt, hogy a keresztény Magyarország alapköveit bontogató radikálisok ellen összefog vallási és nemzetiségi különbség nélkül minden hazafias polgára a hazának.

Az albán fölkelés.

Bécs, jun. 26. Az albániai fölkelés mindinkább terjed. Ma már Fieri is elesett és Valona közvetlen veszélyben forog. Hír szerint Durazzóból osztrák-magyar és olasz hadhajókat akarnak odaküldeni, hogy az idegen alattvalókat védjék és veszély esetén felvegyék.

Vilmos fejedelem segítséget kér.

Róma, június 26. A Tribuna durazzói jelentése szerint Vilmos albán fejedelem azzal a kéréssel fordult Károly román királyhoz, hogy járjon közbe a nagyhatalmaknál, hogy a felkelés leverésére nemzetközi csapatokat bocsássanak rendelkezésére, mert saját erejéből nem képes a lázadásnak véget vetni. Ha a nagyhatalmak ezt a kérést elutasítanák, akkor kénytelen volna azt a megbízást, amellyel a nagyhatalmak felruházták, visszaadni.

Nemzetközi csapatok a fölkelők ellen.

London, június 26. Mint a Daily Mail állítólag teljesen autentikus forrásból értesül a nagyhatalmak között tanácskozások folynak abban az irányban, hogy a Skutariában és Észak-Albániában levő nemzetközi csapatokat egyesítsék és a fölkelők ellen indítsák. Az angol politikai körökben a Daily Mail hírére teljes kétkedéssel fogadják.

Vilmos fejedelem sorsa.

Berlin, június 26. A Nationalzeitung jelelenti Rómából: Durazzói táviratok szerint a fölkelők tudtul adták, hogy semmi esetre sem fogják alávetni magukat Vilmos fejedelemnek. A város megrohanására nem készülnek,

Főraktár:

Nagy-Várad
Kosuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

Turul-cipő

Elsőrangú, elegáns és jutányos.

Főraktár:

Nagy-Várad
Kosuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

de a fejedelmet nyíltan felszólítják arra, hogy mondjon le. A fejedelemnek ezidőszerint nincsen számottevő hatalmi eszköze és kénytelen lesz meghajolni a felkelők akarata előtt.

Hét tanítói állás betöltése.

Tömeges választás az iskolaszékben.

Nagyvárad város községi iskolaszéke kedden, június 30-án délután tartja tanítóválasztó ülését, amelyen a polgári fiúiskolához négy tanítót, a polgári leányiskolához pedig három tanítónőt, tehát összesen hét tanerőt választ.

A választások iránt az érdeklődés már nagy hullámokat vet. Különösen a szabadkőművesek erősen készülnek, hogy nekik tetsző s az ő elveiket követő tanerők kerüljenek be a polgári iskola katedrára. Mint értesülünk, a szabadkőművesek fődárda értekezletre hívta össze azokat a vakoló testvéreket, akik iskolaszéki tagok.

A községi polgári fiúiskolánál megüresedett négy állásból három új állás, a negyedik pedig orvos rajztanár lemondása által üresedett meg. A három új állásra a vallásügyi miniszter kikötötte, hogy egy állás a nyelv és történelmi szakra, egy a mennyiségtani és természettudományi szakra és egy a rajz szakra képesített pályázóval töltendő be s így a négy állás közül kettőre rajztanítói képesítéssel bíró pályázót kell az iskolaszéknek megválasztani.

A négy állásra hat pályázó van. És pedig: Molnár Béla, aki már mint ideiglenes tanító működik; — Sipos András, aki szintén egy év óta működik mint ideiglenes tanító az iskolánál; — Daday Dezső és Szegedi Géza, mindkettő a természetrajzra és földrajzra középiskolai képesítéssel bír. Utóbbi már 3 éve helyettes.

A rajztanítói állásokra Várady Szilárd, az orsz. m. kir. képzőművészeti főiskola

igazgatója Péter Gyulát és Stevan Istvánt ajánlja, akik most végezték ezen iskolát kiváló eredménnyel.

A községi polgári leányiskolánál betöltendő három állás közül egy a nyelv és történelmi szakban, a német nyelv tanítására is képesített pályázóval, — két hely pedig a mennyiségtan és természettudományi szakban képesített tanerővel töltendő be.

A betöltendő három állás teendőit eddig négy ideiglenes tanerő látta el: Ikrick Erzsébet, Bull Kornélia, Petry Margit, akik a nyelvtani szakra bírnak képesítéssel és Reichard Erzsébet, aki a mennyiségtani szakra van képesítve.

Az a négy tanerő a 3 állásra beadta pályázatát s rajtuk kívül pályáztak még: nyelv- és történelmi szakra képesítéssel: Adám Paula, Hort Margit, Szathmáry Ilona és dr. Leményi Eleonora, férjzett dr. Rozvány Jenőné, aki a német, francia és román nyelvre középiskolai képesítéssel bír; — a mennyiségtani és természettudományi szakra: Reichard Erzsébeten kívül Balla Ilona, Dadayné Nagy Margit (Verbórol), Dobler Jolán, Csajkos Mária, Husz Mária, Öttömössy Olga, Petróczy Róza, Rosenberg Paula és Római Emilia.

Mindenesetre méltányos, hogy az iskolaszék tagjai azokat válasszák meg, akik mint ideiglenes tanerők megfeleltek feladatulknak.

A tüzéség ujjászervezése.

Bécsből jelentik: A jövő év folyamán végleg lezárják a tüzéség ujjászervezését. A reform végrehajtása után minden hadosztály és pedig úgy a közös hadseregben, mint a két honvédségben, egy-egy tüzérdandárt kap. A hadosztályokhoz beosztott tüzérdandárok mindegyike egy tábori ágyuszereget kap, amely hat ütegből áll és egy tábori tarackezredet négy üteggel. Mzenkívül minden hadtestnél egy nehéz tarackos-ezredet állítanak fel négy üteggel. Ki fogják ezenkívül egészíteni a hegyi tüzéséget oly módon, hogy minden hadtest kapjon egy hegyi tüzezezredet.

Megsemmisített kinevezések.

Uj tüzrendészeti felügyelők.

A múlt évi nagyszabású tüzrendészeti szervezkedés alkalmával Biharvármegye is megalakította az új tüzrendészeti szabályrendeletet. Ezzel egyidejűleg szervezte a tüzrendészeti felügyelőségeket is. Minden járás kapott egy-egy felügyelőt, sőt a nagyobb járásokban két felügyelőre bízta az alispán a fontos teendőket.

A tüzrendészeti felügyelőket a járási főszolgabírák javaslata alapján az alispán nevezte ki. A kinevezés a folyó év elején történt meg. A felügyelők el is foglalták állásaikat és megkezdték kötelezettségeik teljesítését.

Egyesek megcsináltatták a csillogó pompás felügyelői egyenruhát is és abban jelentek meg az ünnepélyeken. Ez az állás évi 600 korona tiszteletdíjjal is jár, melynek felét a legtöbben már fel is vették.

Egy fél évre a kinevezések után most váratlanul meglepetés érte a vármegyét is, meg a kinevezett felügyelőket is. A belügyminiszter ugyanis, ahova felterjesztették a kinevezéseket jóváhagyás végett, nem hagyta jóvá azokat, sőt megsemmisítette legnagyobb részét.

A főszolgabírák közül hatan az ügy komolyságára tekintettel, szolgabírákat hoztak javaslatba és az alispán ki is nevezte őket. A miniszter azonban rendeletében kijelentette, hogy a két állás összeférhetetlen.

Nevezetesen a szolgabírák, mint a főszolgabírák hem működhetnek ugyanis mint tüzrendészeti felügyelők, mert szolgabírói minőségükben felettes hatóságuk a felügyelőknél. Egy személyben tehát nem tölthetik be mindkét helyet. A másik akadály az, hogy a felügyelők a községektől kapják fizetésüket.

A MUNKA ISKOLÁJA.

A Schlauch-téren minden nagyobb felülés nélkül teljesít komoly kötelességet az állami fa- és fémipari szakiskola, hogy mily hatalmas, életbevágó hivatása van ezen igazán modern intézménynek, azt csak most, egy év után tudjuk megállapítani és igazán értékelni. Ez a valóban munkaiskola minden ízében kultur hiányokat pótol. Az alkotó munkára való nevelés gyönyörű produkciói ejtenek bámulatba. Szinte megdöbben a látogató, ha a szerény külsejű iskola termeibe lép. Valami új, valami szokatlan, de felette értékes dolgok tárulnak szeméi elé.

Ez idő szerint kiállítás rendez az évi munka eredményeiről. Egész jogosan és elismerőleg állapítjuk meg, hogy kiváló eredményeket mutatnak fel. De vegyük sorra a látnivalókat.

A kaputól jobbra nyíló teremben nyer elhelyezést a rajzkiállítás. Meglepő precíz munka mindenik. Az ábrázoló mértan szövevényes ábráin a laikus szemlélő is észreveszi rögtön a célszerűséget, hogy t. i. csak arra oktadják a növendékeket, aminek választott iparágánál feltétlen hasznát veszi. De nem tévesztik szemelő a buzgó és kiváló tanárok a művészi oktatást sem. A rajztanítók arról tanuskodnak, hogy a gyermekekkel megértetik, vérükbe oltják az igazi iparművészet gondolatait, fázisait. E rajz kollektív felőleli majdnem az összes iparágak alapvető ábrázolásait. Az építő (ács, kőmives, bádogos), a nyomda, a szabó, az asztalos, a lakatos ipar mind képviselve van itt. Remek munkákat láttunk pl. a nyomdai iparnál. Kliséket ké-

szítettek a növendékek, még pedig kiváló sikerrel. A díszítő rajzok, a stilizált minták mind arról tanuskodnak, hogy e téren is nagy haladást ad a helybeli mű nyomdai iparnak ez az iskola. Az építészeti rajzok bámulajbaejtően korrektek. A különböző stíli oszlop-fák, talapatok, az egyes párkánydíszítések stb. oly megérthetően és szemléltetően vannak elkészítve, hogy gyakorlott kezeknek is csak dicséretére válnának. Érdekeseen szép a fautáratokról bemutatott többféle munka is. Egyszerű papírra van kidolgozva, de a megszólalásig hű másai a jávorfának, a tatos kőrísnak, a cseresznyefának és a diófának. Végighaladva a rajzkiállításon, önkéntelenül is az elismerés szállta meg lelkünket a vezetők iránt. Céltudatos, komoly munkát végeznek.

Karácsonyi Géza tanár ur azonban tovább kalauzolt bennünket. A kézimunkák megtekintésére. Igazán elmondhatjuk, hogy a rajzkiállítás varázsa alól még föl sem szabadultunk, a kézimunkák újból bámulatba ejtettek. Egy gyönyörű fémmunka, amely az első évek (fémszakosok) munkája, — büszkesége lehetne akármely műiparosnak is. A vert és hajlitott, csiszolt és esztergályozott munkáknak igazi remekei tárulnak szeméink elé. De teljesen ilyen nivósak a faipar produktumai is. A berakások, a magyar stíli faragásoknak és égetéseknek kedves darabjaira bukkantunk itt. Az érdekes székely virág karócskák igazi művészi másolatai a székely népművészetnek. Egy értékes és valóban művészi beccsel bíró kazetta vonta magára a figyelmet. Egy gyönyörűen kidolgozott, keményfából készült doboz ez. A tetjén berakott tájkép, amely oly precíz és

gondos munka, hogy alkotóját művész névvel illethetjük egész bátran. E művészi tárgy készítője egy nagyváradai iparossegéd. Az egész az ő alkotása; a terv, a kép vázlata mind az ő művészetét dicséri. Láttunk még szép szoborállványokat, szekrényeket, különféle butordarabokat is stb. stb.

Aztán megtekintettük a műhelyeket is. A felszerelés, a beosztás mind mind gondos kezekre vall. A tanuló a legnagyobb pontosságra, lelkiismeretes komoly munkára lesz itt szoktatva. Minden lépésnél csak azt tapasztalhattuk, hogy itt a komoly, alkotó munkára való nevelést nem cifra frázisokkal teljesítik, hanem a tettekkel.

A növendékek az utasításokat a legszigorubb ellenőrzés mellett hajtják végre s mégis ez a szigor nem terhes, még csak fel sem tűnik, mert a munka, a kedvelt és megszeretett munka elfoglalja egész lelkét az ifjunak. Ha ezt a munkaszeretet ezek az ifjak az életbe is kiviszik, oly iparos nemzedék fog kifejlődni belőlük, amely a magyar iparnak tekintélyt, hírnevet fog szerezni. Amint elnéztük ezeket a szorgalmas ifjakat ott a munka asztal körül, amint teljesen önállóan végezték feladataikat s láttuk azt a megelégedett arkifejezést, szinte vágyat éreztünk mi is melléjük állni s velük együtt dolgozni. Aki az iparos munkáját nem tudja megbecsülni, — az nézzen be ide. Látni fogja, hogy az nemesak nyers fizikai munka, hanem alkotó szellemi munka is. Ezek az ifjak igazán intelligens iparosok lesznek s áldhatják egész életükön lelkes tanáraikat.

Amint elbucsúztunk az iskolától s tom-

Az elmondottakra való tekintettel, hatjárás tüzendészeti felügyelő kinevezését semmisítette meg a miniszter. A felsőbb intézkedés alapján tegnap *Keszthelyi Zoltán* főjegyző, mint *Fráter Barnabás* alispán helyettese tudatta az érdekeltektől főszolgabírákkal, nevezetesen a belényesi, cséfi, tenkei, biharkeresztesi, berettyóújfalui, magyarszéki, biharnagybajomi és vaskóhi főszolgabírákkal, hogy az eddig kinevezett felügyelők megbízatását június 30-tól megvonja és helyettük újakat nevez ki.

Egyidejűleg a következőket nevezte ki az alispán:

Belényes: *Lollók József*,
Cséfa: *Béhr Elek*,
Tenke: *Korbucz Ágoston*,
Biharkeresztes: *Madary Lőrinc*,
Berettyóújfalú: *Szász István*,
Magyarszéke: *Liszka István*,
Biharnagybajom: *Króny István*,
Vaskó: *Mayr Gyula*.

Végül tekintettel arra, hogy *Lobermayer Gyula* élesdi tüzendészeti felügyelő nem fogadta el a kinevezést, helyette *Szűcs Gyulát* nevezte ki az alispán.

Julius elsejétől már az új felügyelők teljesítik a szabályrendeletben előírt kötelezettségeket.

Sándor herceg régenssége. Belgrádból írják: Péter király ideiglenes lemondása nem jött váratlanul nem keltett meglepetést. Ugy fogadták a manifesztumot, mint olyas valmit, amit természetesnek kell találni. Sándor trónörökös nem először helyettesíti az uralkodót. Péter király egészsége a legutóbbi időben már annyira meggyengült, hogy gyakran volt kénytelen magát a trónörökösrel képviseltetni. A király nemesek gyengélkedő, hanem igen súlyos beteg. Nem tartják kizártnak, hogy Péter király nemsokára valóban végkép le fog

pán utánunk hallatszott a dolgos kéz zaja, mindinkább megerősödött bennünk a hit, hogy a komoly, céltudatos és szeretettel végzett munka valóban nemesít. És megállapítottuk azt is, hogy amit láttunk igazi, értékes kultúrtenyező, a hasznos és művészi munka kulturája.

Ezen iskolát melegen ajánljuk a szülőknek. Az élet harcaiban a szellemi proletárság ugyanis mindjobban szaporodik. Az ipari munka mindenkor existenciát nyújt, ha arra komolyan felkészülve megyünk. Mert az iparosságnak nem az a legfőbb célja, hogy állandóan hareban álljon minden felsőbb renddel, hanem az, hogy kellő intelligenciát szerezve, munkáját szeretve — a köznek is, önmagának is hasznára váljék. Ha a mi iparosaink (tisztelőt a nagyon sok kivételnek) legalább annyira szeretnék a munkát, mint a könnyű életmódot, — boldog emberek lehetnének . . .

Az iskola igazgatósága bárkinek küld „Tájékoztatót“, ha ez irányban hozzáfordulnak. A magyar kir. vas és fémipariszkola igazgatósága Nagyvárad, Schlauch-tér.

F. M.

mondani a trónról. Azt suttogják, hogy a trónörökös legközelebb eljegyzi az orosz cári család egyik hölggyét és hogy ezzel az eljegyzéssel van összefüggésben a régensség is.

Haragszanak a váradi feministák.

Ugyan miért? . . .

*

Tegnap délután fél hat órakor népes gyűlést tartottak a váradi feministák. Pár éve van szerencsénk ismerni ezt az egyesületet, amelynek tagjai sorában ott látjuk a legdivatosabb hölgyeket.

Aki belépett a Feminista Egyesület tegnapi közgyűlési termébe, az örömmel látta, hogy a gyűlésről nem hiányzik egyetlen női kalapforma sem.

Az egyesület, mint olyan a legszimpatikusabb tömörülés, mert legalább elvonja a hölgyeket kevésbé hasznos foglalkozásuktól. Mint például a délutáni asszonypletyka.

Érdemesnek tartjuk közzé tenni, hogy kik voltak ott a közgyűlésen. Dicséretes csendben hallgatták végig a jelentéseket. Jelen voltak a következő hölgyek:

Rechtne Bauer Zsófia, Sas Edéné, Wiener Jenőné, Rigó Szeréna, Sarkadi Lajosné, Darvas Lajosné, Ágoston Péterné, Kun Gyuláné, dr. Edelmann Menyhértné, Sebő Imréné, dr. Rozvány Jenőné, dr. György Ernőné, Rigó Ilona, Weisz Manóné, Ländler Ferencné, dr. Berkovits Renéné, Deák Jakabné, Wohl Janka, dr. Gyémánt Jenőné, Molnár Gézané, dr. Simonyi Ernőné, Moskovits Miksáné, Radó Samuné, Dutka Akosné, Salamon Ernőné, Vadász Albertné, dr. Konrád Béláné.

Rechtne Bauer Zsófia megnyitotta a közgyűlést. Üdvözölte a hölgyeket és hangsúlyozta, hogy milyen szükség van erre az egyesületre, már csak a nők szellemi életének növelése, emelése végzett is.

A tapssal fogadott beszéd után Ágoston Péterné számolt be a nők kongresszusáról. Majd Rigó Szeréna titkár olvasta fel az évi jelentést.

A vallás zászlaja alatt.

Rigó Szeréna igazán bámulatos memóriával szedte össze az év érdekes eseményeit. És ezek között volt jelentésében egy fájdalmas mondat, amely azt sirta el, hogy a nagyváradi nők nagy igyekezettel akarják felvirágoztatni a feminista együletet, de sajnálatos tapasztalják, hogy a hölgyek egy igen tekintélyes csoportja a vallás zászlaja alatt csoportosul. Hát így nem lehet a feminista együletnek teljes működést kifejtteni és ismételt sajnálkozásukat fejezik ki az eltevelyedés fölött.

Tiszteletben tartjuk a feministák minden komoly törekvését, de kérjük őket, hogy ne avatkozzanak bele jobb fel fogású hölgyek bátor és nemes törekvésebe. A vallás lobo-

gója még mindig van olyan szép és fehér, mint a feminizmusé. Sőt!

Az intelligens leányok.

Hallottunk azután érdekes meséket az anyavédelemről. Kimagasló pontja is van a feministák jövő évi programjának: — az intelligens leányok előkészítése a házassághoz. Hogy méltóztatnak ezt érteni tisztelt hölgyeim? . . . Akármilyen intelligens egy leány, nem jó játszani a tüzzel. Mindent a maga idejében! Eddig a szép és áhíthatos magyar világban elvégezték ezt az előkészítést az anyák. És boldog volt a világ. Most a feministák vállalják magukra. Furesa . . .

Apró ügyek.

Ezután megválasztották a tisztikart. Maradt mindenki. Megéljeneztek *Huzella Gyulánét*, az elnöknőt, aki nem is volt ott. Elfogadták a pénztári jelentést. Megalakították a különböző bizottságokat. S hogy a férfiak pukkadjanak, tervbe vették egy politikai bizottság alakítását is.

A fiumei bombavető a törvényszék előtt.

Tegnap délelőtt tárgyalta a fiumei törvényszék büntető tanácsa Belelli Arduino anconai kőműves bűnpörét, aki március 2-án éjjel bombát vetett a fiumei kormányzó palota kertjébe. A határrendőrség a tettest másnap elfogta és beismerő vallomása után az ügyészségre szállította, ahol mostanáig vizsgálati fogságban volt. A mai tárgyalás iránt természetesen óriási érdeklődés nyilvánult meg. Mert ámbár a robbanás alig okozott kárt, európai szenzáció lett belőle.

Már kora reggel óta nyüzsgő a publikum a törvényszéki palota folyosóin. Pontosan kilenc órakor belép a tanács: Thierry Lajos lovag kuriai bíró, a törvényszék elnöke, Lucsics Kelemen dr. táblabíró és Kőporossy Tivadar törvényszéki bíró. Elővezetik Belellit. Hatalmas, vállas, marcona alak, alacsony, benőtt homloku, szurós szemű igazi briganti.

Megkezdődött a vádlott kihallgatása.

Belelli Arduino vádlott részletesen előadja, hogyan ismerkedett meg Scipioni Józseffel, hogyan bírta rá arra, hogy dobjon bombát a kormányzó palota kertjébe. Beismerte a vádlott azt is, hogy Scipioni öt száz koronát ígért neki arra az esetre, ha tettét végrehajtja. Az igaz, hogy csak hatvan koronát adott neki.

Beusterien Erik határrendőrségi fogalmazót hallgatta ki elsőnek a tanúk közül a bíróság. A tanu elmondja, hogy Scipioni jelentkezett nála és nagy titkolózás közben figyelmeztette, hogy a kormányzóság ellen kombamerénylet készül. Scipioni különben kihallgatásra jelentkezett a kormányzónál is, azután arra vállalkozott, hogy elutazik Anconába és kikutatja a merénylet értelmi szerzőit. Scipioni el is utazott, de Anconából

HOLLANDY, PAPP ÉS VELITS

Telefon 956. sz.

műbutor-, portál- és épület-asztalosok
lakberendezési vállalata
Fűzesta-telep 7. sz. Új vashídó mellett.

Gépek villanyerőre felszerelve. — Készítünk teljes lakberendezéseket, kávéház, vendéglő és egyéb üzletek teljes felszerelését, ugyancsak kapuzatok és épületmunkákat.

Teljes konyha- és előszoba-berendezéseket raktáron tartunk.

Tervekkel és rajzokkal
kivánatra díjtalanul szolgálunk.

folyton pénzt kért. Ez nagyon gyanús volt előttünk, úgy, hogy később megállapítottuk, hogy az egész merényletet maga Scipioni eszelte ki, csak azért, hogy pénzt keressen vele. A fogalmazó ezután elmondotta még a merénylet részleteit, hogyan fogták el Bellellit és hogyan vallotta be tettét.

A következő tanu Pasequelli Humili volt. Előadta, hogy egy alkalommal arra akarta őt felbérelni Bellelli, hogy dobjon bombát a kormányzó palota kertjébe. Igért is neki háromszáz koronát. Ő azonban nem ment bele az alkuba, mert félt a merénylet következményeitől. Előadja különben a tanu, hogy ő a dolgot elmondta Gilio Ferenc és Patani Carmello fiúmai gyümölcskereskedőknek is.

A bíróság kihallgatja Gilio Ferencet és Patani Carmellót, akik igazolják, hogy Pasquale Humili csakugyan elmondotta nekik, miféle ajánlatot tettek neki.

A bíróság ezután a szakértőket hallgatta meg. A kár igen jelentéktelen mindössze 32 korona.

A vádbeszéd után a védő egy óráig tartó politikai jellegű védőbeszédet tartott, mely után újra az ügyész beszélt. A bíróság ezután ítéletre vonult vissza. Tíz pernyi tanácskozás után meghozták az ítéletet.

Bellellit egy évi fogházra, 30 napra átváltoztatható 600 korona pénzbüntetésté itélte és az ország területéről örökidőre kitiltotta.

A vádlott megnyugodott, az ügyész fellegbezt, a védő felfolyamodással élt.

A Katholikus Népszövetség júniusi ünnepélye.

Mióta a Katholikus Kör pompás Szent László-terme megnyílt, a Katholikus Népszövetség nagyváradi szervezete sűrűn veszi igénybe ezt a hatalmas alkotást, mellyel dr. Belopotoczky Kálmán v. b. t. t. nagyprépost ajándékozta meg Nagyvárad keresztény társadalmát.

Holnap, vasárnap két igen fontos aktuális kérdést fog fejtegetni a Népszövetség: az egyik a keresztény társadalom szervezkedése a romboló elemekkel szemben az új választói törvény alapján, másik a vallásoktatás. Dr. Popity János, a Népszövetség helyettes igazgatója, a jeles szónok fogja tartani az egyik beszédet, a másikat pedig Persián Ádám, az Alkotmány munkatársa, világhírt ujságíró, pompás készültségű szónok. A két szónoklaton kívül szavalati és énekszámok teszik vártozatossá az ünnepélyt.

Az ünnepély vasárnap délután 4 órakor a Kath. Kör Szent László-teremben fog megtartani a következő műsorral:

1. A Népszövetség és a választói jog. Beszéd, tartja dr. Popity János.

2. Szavaltat, tartja Fleisz Elek.

3. Magyar dalok, éneklí Vajnovszky Vilma, kíséri Pongrácz Emil és vonós zenekar.

4. A vallásoktatás és a Népszövetség, beszéd, tartja Persián Ádám, fővárosi hírlapíró.

Belépti díj nincs, de szíves adományokat a Népszövetség céljaira köszönettel fogadnak.

Belépéskor a meghívó vagy a tagsági igazolvány kívánatra felmutatandó. Aki meghívóját tévedésből meg nem kapta, forduljon a Katholikus Népszövetségi Otthon gondnokához.

Az ünnepély után rövid csoportvezetői értekezlet lesz, a központi küldött részvételével; az igazgató felkéri a csoportvezetőket, hogy az ünnepély után maradjanak rövid időre még a teremben.

Kárba ment tizezrek.

Nem találtak petroléumot Terjén. — A kincstár beszüntette a kutatást.

Másfél évvel ezelőtt komoly geológusok, mérnökök, munkások jelentek meg a margitai járásban, Terje alatt és fontos felméréseket végeztek. A talaj tanulmányozása után abban állapodtak meg a tudósok, hogy a pompás fekvésű terjei völgyben a föld mélye kincset, petroléumot rejt. Az esetet bejelentették a miniszteriumnak s rá pár hónapra eleven élet kezdődött a kisközség határában.

Budapestről hatalmas, komplikált gépszerkezetek, drága vascsövek érkeztek. Margitáról ácsok mentek ki s egy mérnök utasításai alapján hatalmas deszkaépületet emeltek, melyben elhelyezték a gépet. Nem sokára megérkezett Török István kincstári üzemvezető, Krausz Ferdinánd mérnök társaságában és megkezdődött a furatás. Tizenhat ember és a két vezető azóta szakadatlanul dolgozik a terjei völgyben. A munka télen sem szünetelt. Pihenőt csak vasárnap tartottak.

Eleinte könnyen ment a munka. A felső földrétegekben gyorsan, mondhatni ellenállás nélkül hatolt a furó egyre mélyebbre. Háromszáz méter mélységben lehettek már, mikor eltört a furó s Budapestről újat kellett hoztatni.

Az új gép megérkeztéig pihentek a kutatók. Ez volt az első akadály. Egy vastagabb szikla réteg volt, amibe a furó bele-

tört. A szikla réteg áttörése után olyan agyagra bukkantak, mely után biztosan lehetett következtetni a petroléumra. Áprilisban olajra bukkantak. Ez azonban oly kevés volt, hogy Török István nem akart megelégedni vele, és tovább folytatta a kutatást.

Június elején a gép ismét akadályra talált. Egy több méter vastagságú sziklaréteg állotta útját a kutatóknak. A nem várt újabb akadály leküzdése rengeteg pénzbe került volna, mert eltekintve a műszerektől ily vastag réteg áttörése igen sok időt vett volna igénybe. Már ekkor 700 méter mélységben voltak a kutatókkal.

Török István nem akarta saját felelősségére folytatni a furatást, jelentést tett a kincstárnak az akadályról. Egyben megkérdezte azt is, hogy folytassa-e a kutatást. A kincstártól tegnap érkezett le az értesítés, hogy a munkát abba kell hagyni. Az eddigi kutatás sikertelensége úgy látszik elvette, az intézőség kedvét és nem akar újabb ezreket beleölni a furatásba. A legújabb akadály leküzdése ugyanis majd annyiba kerülne, mint az összes eddigi kiadás.

Az értesítés alapján már tegnap félbehagyták a munkát és megkezdtek a visszavonulást. Az óriási mélységben lévő csöveket mind fel fogják szedni, ami legalább két hónapi munkát igényel. Az a terv, hogy a kincstár ezen a vidéken más helyen újabb kísérletet tesz, nem fog megvalósulni. Igaz ugyan, hogy az aszfalt közelében föltétlenül kell petroléumnak lenni, ennek felkutatására azonban jelenleg nincsen pénze a kormánynak.

Három hónap mulva még hirmondója se lesz a terjei völgyben, hogy ott sok-sok tizezer korona van a föld mélyébe furva. Vagy ki tudja, jön egy élelmes német vagy angol és nem fog sajnálni még néhány ezer koronát a szikla áttörésére. És talán a szikla-réteg alatt már ott van a napfényre vágyó petroléum.

Imrik Cornélia tanítványainak hangversenye.

Kellemes zenei élvezetben lesz része Nagyvárad uri közönségének e hó 28-án, vasárnap délután. Imrik Cornélia, a kiváló zenetanárnő tartja tanítványaival évről évről hangversenyét a főgimnázium disztermében. Nagyvárad zenekulturája sokat köszönhet a lelkes szorgalmu tanárnőnek, aki fáradságtalan munkásságával, neves művészetével, tudásával igazán meglepő szép eredményeket tudott elérni. A hangverseny délután fél 5 órakor kezdődik.

Részletes műsor a következő:

1. Streabbog: Les jennes „Virtouesses“, 6 kézre, előadják Imrik Böske és Mária, kíséri Imrik tanárnő.

2. Geszler Ödön: „Gyermekjáték“ művéből a „Körbe-körbe“ 5. sz., előadja Grósz Valéria, Steiner Erzsébet növendéke.

3. Gurliitt: „Auf! Ins! Grüne!“ 130-ik mű, előadja Sas Annus.

4. a) Löschoru: „Allegretto“, 65-ik mű, b) Geszler: „Aranykapu“, 7-ik mű, 11-ik sz., előadja Imrik Sándor.

5. Gurliitt: „Ein lustiges Tänzchen“, 187. mű, előadja Imrik Gusztáv.

6. Clementi: „Rondelletto“, 36-ik mű, előadja Rákossy Ilonka.

7. Geszler: „Harangszó“, 8-ik mű, előadja Daniberg Ilus.

8. Clementi: „Sonatin“, 36-ik mű, 3-ik tétel, előadja Boros Elza.

9. Reinecke: „Sonatine“, F. dur, 98-ik mű, 1-ső tétel, előadja Ille Bandi.

10. Volkmann: „Der Postillon“, 11-ik mű, 4 kézre, előadják Gréger Irén és Boronkay Mariska.

11. Liszt: „Rapszodiz“, 8-ik sz., előadja Steiner Erzsébet akadémiá oszt.

12. Chopin: „Ballade“, 1-ső sz., 23-ik mű, előadja Angyal Ilus.

13. Chopin: „Mazurka“, 50-ik mű, előadja Ötömösy Juliska 1-ső előkészítő oszt.

14. Schubert: „Scheszo“, B. dur, előadja Klemann Adél 1-ső előkészítő oszt.

15. Moszkovszky: „Tanz der Rozenlen“, 53-ik mű, előadja Sas Aranka 1-ső előkészítő oszt.

16. Heller: „Tarantella“, 3 kézre, Mozart sonata 2-ik sz., 1-ső tétel, 4 kézre, előadja Forgács Hajnalka 1-ső előkészítő oszt. és Imrik tanárnő.

17. a) Beethoven: „Sonate“, G. dur 2-ik sz., 1-ső tétel; b) Chopin: „Walzer Gesz dur“, 70-ik mű, előadja Boronkay Mariska II-ik előkészítő oszt.

18. a) Chopin: „Fantasi Impromptu“, 66-ik mű; b) Sinding: „Frühlingsrauschen“, 32-ik mű, előadja Steiner E.

19. Liszt: „Rapszodia“, 13-ik sz., előadja Angyal Ilus.

20. Hummel: „Rondo“, 117-ik mű, két zongorán előadják Angyal I. és Steiner E.

Nem emeljük föl az előfizetési díjakat,

mint a legnagyobb fővárosi lapok példájára bizonyos vidéki lapok is meg fogják tenni. Pedig mi is érezzük a nyomasztó gazdasági válságot, nekünk is vannak gondjaink, de ezekkel szemben bizalommal tekintünk Nagyvárad és Biharmegye, általában az egész egyházmegye keresztény közönségére, mely megéri a

TISZÁNTÚL

nemes intencióit, mely velünk küzd a keresztény Magyarországért. Ezt a mi közönségünket megfelelő hirszolgálatlall ellátni, az eseményekről mindig hiven és igazán tájékoztatni, a keresztény közönségnek keresztény szellemű, jó, modern lapot adni a kezébe: ez a mi állandó törekvésünk. A

TISZÁNTÚL

rendületlen kitartása a keresztény Magyarország tiszta zászlaja alatt meg is termette gyümölcseit: előfizetőinek száma folytonosan nő, egyre többen és többen látják be, hogy **keresztény ember csak keresztény lapot járathat.**

A közönség nagy érdeklődésének és hathatós támogatásának következménye azután, hogy a

TISZÁNTÚL

nagy terjedelmű, minden ízében modern, eleven lappá fejlődött, amely hirszolgálat tekintetében versenyképes, iránya, hangja előkelő, nem személyeskedik, de a keresztény Magyarország igazainak védelmében mindig harca kész.

Az új félév kezdetén kérjük olvasóinkat, támogassák, terjesszék lapunkat. További fejlesztés a mi célunk; újévi ajándéku minden előfizetőnk megkapja a

TISZÁNTÚL

NAGY KÉPES NAPTÁRÁT,

mely maradandó értékű ajándék lesz minden keresztény család részére.

Füldőre utazó előfizetőink részére készséggel küldjük utánuk a lapot, ha címüket levelezőlapon bejelentik a kiadóhivatalnak.

A mi lapunk önzetlenül szolgálja az igazságot és azt a közönséget, mely csak az igazságot akarja olvasni lapjában. Éppen azért **mi nem emeljük fel az előfizetési díjakat,** csak egyet kérünk: fokozott buzgóságot a keresztény sajtó terjesztésének nemes ügyéért!

INCIDENS

a rendőr temetésén.

Meglőtte magát a rendőr, mert részegen találták, mikor ki kellett volna mennie a posztra. Puskár Józsefnek hívták, három gyermeke van s a haja már őszbe csavart. Éppen ki akarták küldeni a cirkuszba, mikor az inspekciónak látta, hogy Puskár dühöng.

— Na, maga menjen vissza és feküdjön le, mondta a tiszt. Maga nem megy ki a cirkuszba.

A vén rendőr nagyon szívére vette ezt.

— Mit? . . . Én le vagyok tartóztatva?

Ezt szégyelte. Hiába próbálta megnyugtani a tiszt, hogy nincs letartóztatva. Rézség volt. Végigment a hideg folyosón s a detektívek ajtaja előtt szíven lötte magát.

Három véresebb szivárgott ki a szíve fölé. Ezt az orvos mondta. Tegnap már el is temették. Kirukkolt negyven diszruhás rendőr s a Madár utca 10 szám alatt mozgalmalmas élet volt. Soha nem láttak ott ennyi finom embert.

A református temetési szertartás után megindult a menet. A Mezey Mihály-utcán kinos incidens történt. A rendőr özvegye megfenyegetett egy nőt a tömegben az öklével.

— Ezért ölte meg magát az uram!

A néma csendben különösen hatott ez a fellépés, majdnem egymásnak szaladt a két nő. De a diszruhás rendőrök tömegében megmozdult egy-két ember, lefogták a nőt és lakására vitték.

A halott rendőr bizonyára rossz néven vette, hogy még a temetésén is rendetlenség történt.

Uri fehérenemű, «FOWNES»
kestyű, «Hubig» kalap, eredeti ANGOL CIPŐ

egyedüli raktár
Róth M. Utódánál.

..HIREK..

* **Egyházmegyei hírek.** *Chilkó* László körösladányi plebános lemondott javadalmáról és nyugalomba vonult. A jóságos lelkű öreg plebánost agkorával járó gyengesége kényszerítette a nyugalombavonulásra. *Krajnik* György békéscsabai segédlelkésznek megengedte a megyéspüspök, hogy beléphessen a missióspapok társaságába. *Hobek* István selymesilosvai lelkész a hegyköztölteki plebánia adminisztrátorává nevezett ki.

* **Gerliczy Ferenc állapota.** Szegedről jelentik: Gerliczy Ferenc báró állapota változatlanul súlyos. Eszméletét szerdán elvesztette és újból mesterséges táplálkozást kellett alkalmazni a betegnél. A katasztrófa minden pillanatban várható.

* **Kinevezés.** A honvédelmi miniszter dr. *Sztaniszlavszky* Ervin fogalmazó gyakornokot *Sztaniszlavszky* Adolf kir. főügyész fiát, fizetés nélküli miniszteri segédfogalmazóvá nevezte ki.

* **A hajdudorogi egyházmegye főesperességei.** A király öt főesperességet szervezett a hajdudorogi egyházmegye területén legutóbbi legfelsőbb elhatározásával. Ezek a főesperességek a következők: az új püspökség székhelyén levő székesegyház főesperessége, továbbá a szabolcsi, szatmári, zempléni és a székelyföldi főesperesség. Ez utóbbi főesperesség egyúttal püspöki külhelynökség is lesz, meglehetősen tág hatáskörrel. Erre azért vanszükség, mert a székelyföldi parochiák az egyházmegye székhelyétől igen távol esnek. E távolság a kormányzást normális viszonyok között is szerfelett megnehezítené. A székelyföldön pedig igen sok az orvosolni való, úgy egyházi,

mint tanügyi téren, ami csak a helyi viszonyok alapos ismerete után nyerhet kedvező elintézés. Az új főesperességekre vonatkozóan a személyi felterjesztések legkészelebb már megtörténnek. A nagyváradai ugynevezett ruthén, gör. kath. magyar plebánia tudvalevőleg szintén a hajdudorogi új püspöki egyházmegyéhez tartozik. Ez a parochia a szabolcsi főesperességhez van beosztva a legfelsőbb elhatározás szerint.

* **Temetés.** Nagy részvét mellett ment végbe tegnap délelőtt *Herczegh* János Biharpüspöki község nyug. főjegyzőjének temetése. Az elhunyt *Körözs-utcai* lakásán volt felállítva a diszes ravatal, melyen érekeporóban nyugodott az elhunyt. A temetési szertartást *Sulyok* István esperes végezte, a mely után feltették a számos koszorúk és szallagokkal borított koporsót az üveges diszkocsira és a résztvevők által kísérve megindult az impozáns gyászmenet a *Rulikovszky* temetőbe, a hol örök nyugalomra helyezték az elhunytat. A temetésen megjelentek a jegyzői kar, Biharpüspöki község képviselő testülete, a Püspöki presbiterium tagjai, továbbá az ismerősök és jóbarátok nagyszámmal. Koszorúkat küldtek a családtagokon kívül: Biharpüspöki ref. egyház presbiterének, Biharpüspöki közönsége — volt főjegyzőjének. Központi járás jegyzői kara, a *Losonczy* család, *Kiss* Károly és családja. — A diszes temetést *Veiszlovits* Adolf és fia első nagyváradai temetkezési vállalata rendezte.

* Aki mindenáron megakar halni.

Csütörtök este egy helybeli cipésmester, aki még hozzá szerelmes is volt, berugott állapotban arra határozta el magát, hogy öngyilkos lesz, mivel kedvese vasárnap nem akart vele sétálni. A szerelmes cigész öngyilkossági tervét közölte egy barátjával, akivel együtt ment hazafelé. Mikor a barátja egy fél óra múlva benézett hozzá, meglepetve látta, hogy világosság van, de ember nincs sehol. Azonnal berontott és meglepetve látta, hogy a szerelmes és berugott cipésmester a lábszijjával egy kampószegre felakasztotta magát. A jó barát elvágta a lábszijjat, majd az öngyilkosjelölt élesztéséhez fogott, ami sikerült is, de majd megjárta az életmentéssel, mert a megmentett cipész dühösen neki támadt, hogy hogy merte elvágni a lábszijjat és miért nem engedte nyugodtan meghalni? Az életmentésért megveréssel fenyegetett barát erre eltávozott. Mikor egy fél óra múlva visszatért, a szerelmes cipész ismét a szegen lógott, ezuttal azonban 3 összekötött nyakkendőn, mivel az elszakított lábszijjat már nem használhatta. A nyakkendők azonban elszakadtak alatta és ő a földre pottyant. Utoljára is a rendőrségre vitték be a mindenáron a halálba vágyó cipészt és lecsukták. Mikor reggel felébredt és mámorát kialudta s teljesen nyugodtan távozott, legfeljebb azon szegénykezett, hogy hogy tudta olyan neveltségessé tenni magát.

* **Halálozás.** *Sticz* János nagyváradai polgár, élete 34-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése június 28-án, vasárnap délután fél 4 órakor lesz a *Ferenc-utca* 12. sz. háztól.

* **Felhívás az Ipartestület tagjaihoz.** Felkérjük mindazon testületi tagokat, kik kedvezményes villamos bérletjegyüket megújítani akarják, vagy bérletet akarnak váltani, hogy fényképes igazolványaikat a bérlet árával együtt az Ipartestület hivatalába legkésőbb 30-án, azaz kedden déli 12 óráig annál is inkább küldje fel, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek. Az Ipartestület elnöksége.

* A Szent László-hid burkolása.

A Szent László hid kocsijának burkolata már nagyon megvedlett s nagyon ráférne a kicserélés. Az ajánlattevők azonban olyan magas árakat kértek az új burkolásért, hogy még Kőszeghy József főmérnök is megso-kalta, 12,500, illetve puhafából 11,000 koronát kérnek a vállalkozók. A főmérnök azt ajánlja, hogy aszfalt burkolattal lássák el a hidat, ami csak 6000 koronát igényelne. Igaz, hogy ez a burkolás 25,000 kilogramm állandó nagyobb terhelést jelentene a hid vasszerkezetére, de ennél nagyobb terhet is megbir a hid.

* Fejedelmi ajándék.

Az irázi templom fejedelmi ajándékhoz jutott. Mint annakidején megirtuk, a templom művészi becsü oltárképét gróf Széchényi Jenő festette, gróf Széchényi Miklós megyéspüspök édes testvére. Már a templom szentelésénél is megnyilvánult a püspök különös rokonszenve, mert hiszen ő szentelte fel a templomot; s ezzel nemcsak a hiveknek szerzett rendkívül nagy lelkiörömet, hanem egyuttal kiemelte ennek a templomnak rendkívüli fontosságát és hivatását. Most arról értesülünk, hogy a Széchényi család újabb tanujelét adta az irázi templommal és annak építettőjével *Bunyitay Vince* pápai prelátussal szemben tanusított nagylelkűségének és szívbéli jóságának. Ugyanis gróf Széchényi Jenőné született *Almássy* Huberta grófnő arról értesítette *Bunyitay* Vincét, hogy az irázi templom számára egy szép casulát ajándékozott. A fejedelmi ajándék méltó társa az oltárképnek s a három irázi harang örömkönyvek közt fogja üdvözölni, mikor megérkezik.

* Honvédzenekar a Royálban.

Ma este a következő operettekől állit össze gazdag programot: 1. Induló a Cigányszerelem c. op. Lehár. 2. Keringő a Cigányprimás c. op. Kálmán. 3. Nyitány az Orfeus a pokolban c. op. Offenbach. 4. Egyveleg az Éva c. op. Lehár. 5. Egyveleg a Leányvásár c. op. Jakobi. 6. Részlet a Dollárkirálynő c. op. Fall. 7. Emlékek Strausz János op, felől Schlögel. 8. Egyveleg az Ártatlan Zsuzsi c. op. Gilbert. 9. Induló a Kis gróf c. op. Rényi.

* Jönnék a radikálisok!

Nüná, hát nem jönnék! *Grósz* Menyhért, a szabadkőműves főmester fog nekik elnökölni. Jönnék Budapestről tizen, köztük *Jászi*, az *Oszkár*, a ki a minap a szekularizációs nemzetiségi heccel olyan csufosan felsült Nagyváradon, némely párttitkárok, egy pénzügyi szövetségi főtitkár és egyéb hitsorsosok. Bejelenti a szabadkőművesek helyi lapja, hogy lesz ott egy nagyváradai radikális ügyvéd, egy hasonló minőségű orvos, egy tanító, egy kiskereskedő, egy kisiparos, egy magántisztviselő, no meg — olvastuk — egy sereg orthodox zsidó. Ez utóbbiban kételkedünk. A nagyváradai orthodox zsidóság sokkal konzervatívabbnak bizonyult eddig, hogysem holmi radikális kalandokra kapható lenne. Hát hiszen majd meglátjuk, hány vékával telik.

* Megvan a nagybecskereki rablógyilkos.

Tegnap előtt este hat óra-kor a titeli csendőrség telefonon értesítette a nagybecskereki rendőrkapitányságot, hogy az elkövetett rémes gyilkosságnak, melyről tegnap irtunk, egyik tettesét elfogták *Pillár* Ignác huszonhat éves mészárossegéd személyében, aki valamikor Nagybecskereken is volt alkalmazásban. Tegnap reggel hét óra-kor hozták meg a gyilkost parasztszekéren

megláncolva, Nagybecskerekre. — Utközben *Pillár* keveset beszélt, fáradtságról panaszkodott és a rozoga szekéren el is aludt. A gyilkos huszonhat éves, alacsony, fekete-haju, barnaképu legény, bajusza angolosan nyírott. Szerbiai illetőségű, magyarul elég jól beszél, bár kiejtésén megérzik, hogy nem magyar az anyanyelve. Kihallgatása elején semmit sem akart beismerni, csak nagynehezen tudtak belőle néhány szót kipréselni. Bevezették a szobába, ahol a két holttest feküdt vértől átázottan, *Pillár* az ajtóban megállott. Mikor meglátta a véres tetemeteket, összeborzadt s a következő pillanatban beismerő vallomást tett. Bűntársa *Pera Jovanovics* mészárossegéd volt.

* Leégett város.

Berliuból írják: Amerika egyik legvirágzóbb gyárvárosa, *Sallem* teljesen elpusztult. Egy nagy bőrgyárban robbanás történt és a tűz átharapódzott a szomszédos gyártelepekre, majd az egész város lángba borult. Hiába robbantottak föl dinamittal egész háztömböket, hogy így a tüzet lokalizálják, a szél megfordult és éjféltől már ezernél több épület, köztük körülbelül száz gyár a lángok martaléka volt. A gyárvárosról a tűz a város közepére, a lakóházakra is átterjedt, a villamostelep leégett, este azonban nappali világosságot terjesztett a rémes tüzvész.

* **A Nagyváradai Egyéves Női Kereskedelmi szaktanfolyam,** elfogad előjegyzéseket az 1914—15. tanévre, f. évi június hó 29. és 30.-án, továbbá július 1-én és 2. az iskola helyiségében (Tisza Kálmán-tér 4. sz. a polg. l. iskola mellett) mindég délelőtt 9—12-ig. A jelentkezők tartoznak iskolai, születési és újraoltási bizonyítványt bemutatni és beiratás címen 4 koronát, és az első havi tandíj fejében 10 koronát fizetni. Az egész évi tandíj 100 korona. Bővebb felvilágosítást ad *Rechtne Bauer Zsófia* igazgatónő, Szaniszló-utca 30.

* Megőrült koldus.

Tegnap a déli órákban nagy esődületet okozott a Zöldfa-utcaán egy örült dühöngőse. *Láng Lipót* nevű koldus az egyik kereskedőtől kapott alamizsnát kevésnek találta és ezért a kereskedőre kést rántott. Az előhívott rendőr előállította a dühöngő koldust, kiről a rendőrségen megállapították, hogy közveszélyes örült. Beszálították az elmeorházba.

x **Aszódy új Kávé, Tea és Japán főszerelesek** üzlete Rákóczi-uton a Csokoládé Király cukorka üzlete mellett van. Központi főzlet Kossuth-utca Sas-palota. Nagyságos Asszonyom! próbáljon *Aszódy* 8-féle zamatu pörkölt kávé vásárolni, mely izre és zamatra utánozhatatlan. Kávéim egytől-egyig nemes fajok. 10 évi gyakorlatomat sokan tánózzák, de hasonló kávé nincs és soha létezni nem fog, mert pörkölési módszerem egyedüli titkom. Üzletembe csakis tiszta dolgokat tartok, egyideűleg ajánlom, hol kakaot isznak, próbáljanak 1/3 kiló Banán kakaót venni 50 fillérért. Ezen kakaó a világot meghódította, a Banán kakaó természetes édességénél fogva cukor fölőleges. Gyermeknapon személyesen meggyőződtem, hogy a gyermekek mennyire szeretik ezen újabb kakaót. Hízást, vérképzést elősegít. Kizárólagos eladás Nagyvárad és Biharmegye részére Rákóczi-uti új kávé üzletben és Kossuth-utcai főzletemben.

x **Kiadó lakások.** Szőlős-utca 12. szám alatt két szobás lakás a hozzá tartozó mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. — *Úsi-tér* 14. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. — *Hattyu-utca* 35. sz. alatt egy szobás lakás mellékhelyiségekkel együtt azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár r.-t-nál, Kossuth-utca 6 szám.

* Nagy tombola estély és táncmulatság a Félíksz-fürdőben.

Folyó hó 27-én szombaton a Félíksz-gyógyfürdőben sikeresnek ígérkező tombola estélylyel egybekötött táncmulatság lesz. A tombola nyeresemény: egy értékes művészi kivitelű valódi velencei tükörváza, azonkívül még igen sok más értékes és kisebb nyeresemények is lesznek, úgy hogy minden második tombola tábla tulajdonosa nyer! A tombola utáni táncmulatságon nagy *confetti* és *serpentin* csata rendeztetik. Mint értesülünk a mulatságon a nagyváradai fiatalok is szép számmal lesz képviselve. Az utolsó vonat indul este Félíksz-fürdőből 10 óra 35 perekor.

x **Petőfi-utca végén a Törköly-mérő-ut** 114. sz. alatt két egyszobás lakrész május 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál, Kossuth-utca 6.

x **Női fehér vászon fél cipő** amerikai forma bőr sarokkal gombos, fűzős, kivágott, spangis 5 korona. szarvasbőr női fél cipő, finom női bőr fél cipők minden színben 5 korona. Szandál 20—25 számig 2 korona, 26—28-ig 2 K 60, 29—34-ig 3 K 20, 35—43 4 K. Férfi chevrau amerikai cipő 10 K. Kalapok uri divat cikkek fehérművek legolcsóbb beszerzési forrása FEKETE JENŐNÉL Szent János-utcaán Kis Pipa vendéglő mellett. Telefon 13—70.

x **A legújabb párisi kalap-ujdon-ságok** egyedül *KOHN HELEN* kalap-üzletében kaphatók, Nagy Sándor-utca (*Weiszlovich*-ház), ahol nagy választék áll a hölgyközönség rendelkezésére a legizlésebb és a legújabb divatu kalapokban igen olcsó árakban. A Szigligeti-színház művésznőinek kalap-szállítója. Átalakításokat modellek után vállal.

x **A legjobb akarattal kérem győződjön** meg a világhírű Rádium Bohémi: Japán Roma hegedű hur-különlegességeimről Gramofon lemez újdonságok *Király*, *Fedák*, *Rózsa*, *Környe*, *Fráter* nagyszerű felvételei. Saját készítményű modern cimbalnok, gramofon, hegedű és az összes hangszerek javítása olcsón. *SIMON GYULA* Rákóczi-ut 22. hangszerkészítő.

x **Egy nagy raktárhelyiség** a Szacsavay-utca 11. számú házban AZONNAL kiadó. Értekezhetni a Gazdasági és Iparbank r.-nál.

* **Ingatlan eladás.** Nagyteleky-utca 31 szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes föltételek magtad hatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodinkban. *Hun gária* cipőgyár r.t.

x **Kossuth-utca 2. sz. házban** a volt *Szich*ta, valamint *Tóth Zsigmond*-féle üzlethelyiségek azonnal kiadók. — Ugyanott az emeleten egy kétszobás udvari lakás hozzátartozó mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári Takaréknál.

x **Kiadó lakások.** Szacsavay-utca 11. számú házban egy 4 szobás utcai modern lakás a hozzátartozó mellékhelyiségekkel AZONNAL kiadó. — Ugyanott egy 4 szobás utcai modern lakás a hozzátartozó mellékhelyiségekkel f. évi NOVEMBER 1-ére kiadó. Értekezhetni a Gazdasági és Iparbank r.-nál.

„The Roosevelt Schoe“
amerikai cipők
12.50 és 16.50 kizárólag
Reichard Dezső
cégnél
Rákóczi-ut Orsolya zárda
épületében kaphatók.

Fogak és fogsorok úgy kaucsukba mint aranyba foglalva szájpaddás nélkül, továbbá arany koronákat, csapfogakat, hidmunkákat fog és gyökér húzás és tartós fogtöméseket készít

Engel Dezső,

viszgázott fogtechnikus.

N.-Várad, Bémer-tér (Emke Kávéház felett.)

**A legszebb
kézimunkák
Tátray cégnél**

Rákóczi-ut 4. Telefon 783.

MULATSÁG

Nyomdászok János-ünnepélye a Püspök-fürdőben. Vasárnap fog lezajlani a nagyváradai nyomdászok János-ünnepélye a Püspök-fürdő százados fái között. Délután 4 órakor kezdődik a népünnepély a gyönyörű tágas terrazon, mely különböző szórakoztató játékokkal lesz egybekötve. Lesz konfetti és szerpentin-csata, szépség-verseny, tombola-játék, quirtl-verseny, lepény-evés stb. Az agilis rendezőség minden díj nyertesének gyönyörű tárgyat ajándékozik, ezenkívül több mint 30 értékes tárgy kerül kisorsolásra a tombola-játékon. Már a sok ajándéktárgy is garanciát nyújt, hogy a tánemulatságot megelőző népünnepélyt a legnagyobb siker fogja koronázni. — Este 9 órakor kezdődik a tánemulatság a tágas nagyteremben, melyen **Kakuczi János**, a fürdő hírneves cigányprimása 14 tagból álló zenekara fog muzsikálni. Éjfél után 3 órakor külön vonat áll a t. közönség rendelkezésére.

TANÜGY

Fölvétel a felső kereskedelmi iskolába. A fölvétel az 1914-15-iki tanévre június hó 30-tól július hó 5-éig történik, még pedig aképp, hogy az alsó osztályba július hó 3-áig csak helybeli és biharvármegyei illetőségű tanulók, 4-én és 5-én más megyebeli illetőségű tanulók vétetnek fel. Ugyancsak 3 áig tartoznak jelentkezni az alsó és középső-osztályt végzett, illetőleg javító és pótvizsgálatra utasított tanulók. Csak amennyiben a létszám július 5-éig be nem telt, van folytatlagos felvétel szeptember hó első négy napjában. Július 4-én és 5-én a középső osztályba való felvételre más intézetbeli növendékek is jelentkezhetnek. A felső osztályba idegen tanintézetben végzett tanulók nem vehetők fel. A beirt tanulók az igazgatónál hagyják iskolai bizonyítványukat és felvételi, valamint a tandíj megfélelő részletének befizetése fejében beirási igazolványt kapnak. A fölvételi díj 20 korona, tandíj nyugdíjárulék 12 korona. Levélben,

írásban való jelentkezésnek helye nincs, mert a szervezet 12. §-a értelmében minden tanulónak a felvételre személyesen, a szülő, vagy gyám kíséretében kell megjelennie. Első felvételkor a tanuló tartozik születési anyakönyvi kivonatát s az újraoltásról szóló igazolványát átszolgáltatni. Tandíj az alsó osztályban 160 korona, a középső osztályban 200 korona, a felső osztályban 240 korona.

EGYESÜLETEK

A Patronázs-Egyesület választmányi ülése. A Nagyvárad és Bihar megyei Patronázs-Egyesület választmánya egyesületi helyiségében, (kir. tábla II. emelet 51. sz.) ma, június 27-én délután fél 6 órakor ülést tart. A választmányi ülés tárgysorozata a következők:

1. Titkári jelentés.
2. Egyesületi küldöttek választása a IV. orsz. patronázskongresszusra.

IGAZSÁG SZOLGÁLTATÁS

§ A Vérmező ja katonaságé. A Vérmezőért való hadakozás, mely a fővárost és a kincstárt szembeállította egymással, tegnap ismét jelentős fordulathoz érkezett: a bíróság felső fokon döntött a birtoklás kérdésében, ez a döntés azonban korántsem jelenti azt, hogy most már béke lesz Vérmező körül. Ellenkezőleg, a bírói döntés új harcok kezdetét nyitotta meg. — Kimondta ugyanis a polgári törvényszék felelbiteli tanácsa, hogy e kérdés eldöntésére a bíróság nem illetékes, hanem az ügy a közigazgatási hatóság körébe tartozik.

TÁVIRATOK

Átlőtték a fejedelem köpenyét
Durazzó, jun. 26.

Vilmos albán fejedelem ma a tűzvonalba állt és egy golyó átütötte a fejedelem köpenyét. A fejedelem nem sérült meg.

Halálos motorverseny.

Newyork, jun. 26.

A Pittsburgban tartott motoros bicikli versenyek alatt egy versenyző motorja a nézők közé rohant és két embert megölt, hatot megsebesített. A gondatlan versenyzőt letartóztatták.

Leszurt orvos.

Páris, június 26.

Carrie orvoshoz beállított egy beteg. Mialatt az orvos vizsgálta, hátulról torkon szurta. Az orvos azonnal meghalt.

Toborzás Bécsben.

Bécs, június 26.

Ma kezdődött meg Bécsben az önkéntes légió toborzása Albánia számára. Délre már 400, délutánra 1200 ember jelentkezett. Nagyrészüik egyetemi hallgató. Sok köztük az amerikai és német. Vezérik Kurschner Gusztáv volt főhadnagy lesz. Még 400 embert keresnek. Hétfőn indulnak Durazzóba.

KÖZGAZDASÁG

Gabona üzlet.

Buza októberre	— — —	12,85
Buza 1915. áprilisra	— — —	13,02
Rozs októberre	— — —	9,34
Zab októberre	— — —	7,69
Tengeri májusra	— — —	7,47
Tengeri júliusra	— — —	7,63
Tengeri 1915. május	— — —	7,34

Budapesti értéktözsde.

Magyar hitelrészvény	—	779,50
Oszták hitelrészvény	—	600,50
4%-os koronajárulék	—	79,75
Oszt. magy. államv.	—	685,50
Jelzálogbank	— — —	398,50
Leszámitoló és pénzváltó	—	487,—
Hazai bank	— — —	270,—
Magyar bank	— — —	485,25
Keresk. bank	— — —	3555,—
Rimamurányi	— — —	615,—
Salgótarjáni kőszén	— — —	678,—
M. Ált. Kőszénbánya	—	1000,—
Közuti vasút	— — —	579,—
Városi villamos	— — —	310,—
Adria	— — —	570,—

A szerkesztesért felelős:

Dr. KRÜGER ALADÁR.

Műszaki harisnyakötőde
Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 2.
(Ausländer férfiniszabócég után.)

KÉSZIT új férfi fuszekliket és női harisnyákat a legdivatosabban, igen tartós kivitelben és olcsó árban. Elvállal fejeléseket s javításokat, valamint azur- és muslin-harisnyákat, kivágott cipőkhöz a legmegbízhatóbban készít. Egy próbarendelés meggyőző mindenkit a harisnyák jóságáról. Az üzlet 14 év óta áll fenn. Sok pénzt megtakarít ha harisnyáit

Lippner Marknal szerzi be.

Egyesült Bihar megyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár
R.-T. Nagyvárad, Bémer-tér.

Tűz- és betörésmentes
pénztárszekrények (safes) bérbeadása

Ujjonnan épült intézeti helyiségünkben létesített safe-deposit osztályunkban különféle nagyságu pénzszekrények (safes) csekély díj ellenében bérelhetők.

Ezen pénz-szekrényekben a bérlet fél értékű tárgyait saját zárja alatt, önmaga kezelhet és eeknek megőrzésére a legmesszebb menő biztonságot és kényelmet találja.

Safe-deposit helyiségünket az érdeklődőknek készséggel bemutatjuk és részletes felvilágosítással szívesen szolgálunk.

Egyesült Bihar megyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár.

Ertesítjük t. feleinket, valamint a t. közönséget, hogy a

Bécsi biztosító társaság

biharmegyei főügynökségét átvettük és a biztosító irodát helyiségünkben (Rimanóczy-utca 6. sz.) rendeztük be, hol mindennemű biztosítás u. m.

tűz, jég, betörés, üvegtörés, szállítmány és életbiztosítás

■ legelőnyösebb feltételek mellett köthető. Ugyancsak átvettük a

Providentia biztosító társaság

főügynökségét is, melynek minden ágazatát u. m.

baleset, automobil és géptörés elleni és szavatossági biztosításokat

kultiválni fogjuk.

A t. érdeklődő feleknek minden felvilágosítással készséggel szolgálunk (Telefon: 840. szám.)

Nagyvárad Kereskedelmi és Forgalmi bank részvénytársaság.

Belépési felhívás

A Magyar Takarékszövetkezet X. évtársulatába való belépésre.

A Magyar Bank kebelében működő Magyar Takarékszövetkezet

1914. év július hó 1-én megnyitja

X. évtársulatát,

melyre az igazgatóság ez uton hívja fel Nagyvárad város és Biharvármegye közönségének figyelmét.

Az új évtársulatba való belépés 3 éven át hetenként fizetendő 20 filléres üzletrészek lejegyzésével történik, melyek tetszésszerű számban jegyezhetők.

Belépések a Magyar Bank r. t. (Szent László-tér Sas-palota) helyiségében a hivatalos órák alatt bármikor eszközölhetők és egy heti befizetés után mindenki megkapja a nevére kiállított befizetési könyvecskét.

Vidéki befizetések portómentesen postatakarék pénztár utján eszközölhetők.

A szövetkezet célja tagjait apróbb betétek utján való takarékosagra buzdítani, a tagok esetleges hiteligényeit a legjutányosabban kielégíteni és az igénybe vett hitel visszafizetésére könnyű módot nyújtani. A szövetkezeti tagok a teljesített befizetések 4/5 részét minden kezes nélkül bármikor előnyös kamattétel mellett kölcsön vehetik. A szövetkezeti tagok a befizetett tőkájukat a reális üzleteredmény részesedéssel együtt (minden egy koronás üzletrész után K 11.) megkapják.

A beiratások alkalmával minden 20 filléres üzletrész után 5 fillér beiratási díj fizetendő. Késedelmes befizetéseknel pedig amennyiben a tagok a késedelmet idejekorán pótolják, késedelmi illetéket nem fizetnek.

A Magyar Takarékszövetkezet igazgatósága.

NAGYVÁRADI KERESKEDELMI CSARNOK.

A nagyvárad felső kereskedelmi iskola, amelynek érettségi bizonyítványa egy éves önkéntes katonai szolgálatra jogosít s amelynek eddig 1124 végzett növendéke elsörendű kereskedői, gyári és pénzügyi cégeknél, postai, táviró, pénzügyi, törvényhatósági és egyéb közhivatalokban nyertek alkalmazást,

1914. évi szeptember 1-én nyitja meg 27. évfolyamát.

Iskolánkat az 1913—1914. évben 256 rendes és 41 magántanuló látogatta, köztük 54 biharmegyei és 74 más törvényhatóságbeli, akik iskolánk igazgatója, dr Kováts S. János ur által ajánlott uri családoknál nyertek teljes ellátást, sőt némely háznál szakoktatást is.

Az 1914—1915-ik évre a szabályszerű beiratások a következő sorrendben történnek:

1. Folyó évi június hó 29-én, 30-án, jul. 1-én, 2-án és 3-án az alsó osztályba csak a nagyvárad és biharmegyei illetőségű tanulók iratkozhatnak be. **Előjegyzések nem fogadtnak el, kivéven azoktól, akik igazolják, hogy a honvéhadapródiskolába való felvételre jelentkeztek. Az alsó osztályba oly tanulók, akik a középiskolák IV. osztályában javító vizsgálatra utasítottak, iskolánkban egyáltalában nem vétetnek fel.** Ugyancsak folyó évi jun. 29-én, 30-án, jul. 1-én, 2-án és 3-án a középső és felső osztályokba csak azon tanulók vétetnek fel, akik a mi iskolánkban az alsó, illetőleg a középső osztályokat jó sikerrel végezték.

2. Folyó évi július 4-én és 5-én az alsó és középső osztályba nem nagyvárad és biharmegyei tanulók vétetnek fel, de csak azon esetben, ha a helybeli és biharmegyei illetőségűek, illetve a mi iskolánkban végzett tanulók által a szabályszerű létszám betöltve nem lenne.

3. **Idegen tanintézetből iskolánk felső osztályába csak jeles vagy jó rendű tanulók vétetnek fel.**

Figyelemztetnek a helybeli és biharmegyei, valamint a mi iskolánkban alsó, illetőleg középső osztályokat végzett növendékek, hogy f. évi július 3-ig bezárólag saját érdekükben okvetlenül beiratkozzanak, nehogy aztán felveendő idegenek által a szabályszerű létszám betöltvén, kénytelenek legyenek más tanintézetet felkeresni.

Minden egyéb tudnivalóról „Tájékoztató“-nk ad bő felvilágosítást, amelyet levelezőlapokon nyilvánított kívánságra az igazgató (lakik iskola-épület, Deák Ferenc-utca 3.) azonnal megküld.

Nagyvárad, 1914. június hóban.

Reismann Mór,
kir. tanácsos,
a fentartó testület elnöke.

Dr. Hoványi Géza,
országgyűlési képviselő,
iskolabizottsági elnök.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Ertesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára legolcsóbb áron a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világi-tási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

évlámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/2. lóerőtől minden nagyságban.

Főszereik telefonja 55. sz.

A *Katholikus Népszövetség* *nagyvárad* szervezete.

CÉL: a keresztény polgárok tömörítése minden romboló áramlattal szemben; a vallásos és hazafias érzés istápolása, a keresztény közönség közt az összetartás fokozása.

JELSZÓ: a szeretet egyesít, az egység erőt ad.

Tagsági díj egy évre 1 korona, melynek fejében a tag megkapja a havi füzeteket, naptárt ingyen jogi tanácsadásra tarthat igényt s részt vehet a Népszövetség ünnepélyein és értekezletein.

Katholikus Népszövetségi *Otthon.*

A *Katholikus Népszövetség* nagyvárad szervezetének tagjai részére alakult társas kör. **Tagsági díj egész évre négy kor.** Helyisége a *Katholikus Kör* épületében, Szilágyi Dezső-utca 5. szám alatt van.

A Katholikus Népszövetség jogvédő irodája

A népszövetségi tagoknak ingyen ad jogi tanácsot minden közigazgatási, peres, perenkívüli, telekkönyvi, adóügyben stb.

Hivatalos órák: minden pénteken délután 6-tól fél 8-ig.

Hivatalos helyiség: a *Katholikus Népszövetségi Otthon* könyvtári helyisége.

Népszövetségi Hitelszövetkezet

Célja a népszövetségi tagok takarékoságát előmozdítani és tagjait az alapszabályokban körülírt határok közt segíteni. Jelzálogi kölcsön ad. Elfogad betéteket.

Heti 20 filléres befizetések mellett működik.

Hivatalos helyisége a *Katholikus Népszövetségi Otthon* helyiségében van, a hol a heti befizetések minden héten hétfőn és csütörtökön d. u. 2—5 óra közt eszközöltetnek.

A *Katholikus Népszövetség* *biztosító osztálya.*

Előnyös feltételek mellett elfogad **életbiztosításokat** tőkére vagy életjáradékra, halál vagy elérés esetére. Elvállal továbbá

leánykiházasítási és fiúellátási biztosításokat is.

Elfogad biztosításokat:

tűz, villámcsapás, légszesz- és kazánrobbanás által okozható károk ellen.

Törés által okozható károk ellen, **szállítmányi** károk ellen, betöréses **lopás-, jég-, baleset-, szavatossági** károk ellen.

Óvadékbiztosításokat, sikkasztás elleni, valamint **állatbiztosításokat,** végül úti-podgyászbiztosítást.

Általában foglalkozik a **biztosítás minden ágazatával,** a lehető legolcsóbb feltételek mellett.

Részletes felvilágosítással a csoportvezetők, illetve a biztosító osztály szolgálnak.

Hivatalos helyisége a *Katholikus Népszövetségi Otthonban* van. **Hivatalos órák** hétköznapokon d. u. 3—6 óráig.

Ha nincs meglegedve szabójával, mert drága vagy rossz szul szab vagy nem pontos, szíval bármi okból. Keresse fel **DARABONT** GY. és T. RSA uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi őnt az ottani szolid, árcso. kifogástalan kiszolgálás. Alkalmi és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről újat készítenek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Kérjünk és fogyasszunk mindenütt

Nagyváradai sört!

mert szín, íz és maláta-tartalom tekintetében a legelső gyárak termékeivel vetekszik és amellet olcsóbb.

Rendeléseket már 10 üvegtől kezdve a városi raktár házhoz szállít. Állandó vevők ingyen jeget kapnak.

Nagyváradai Sörgyár Részv.-Társaság

Gyári telefon 439. Városi raktár (Nagypiacz-tér), telefon 471.

Belépési felhívás

Filléres Tak.- és Segélyszövetkezet 12-ik évtársulatába.

A Leszámitoló és Jelzálogbank Rt. kebelében működő

FILLERES TAKARÉK ÉS SEGÉLYSZÖVETKEZET

1914 máj. 1-én új évtársulatot nyitott

Egy üzletrésznek alapját az évtársulat tartama alatt — 3 éven át — hetenkint kötelezőleg fizetendő 20 fillér képezi s kiki tetszése szerinti számban jeyezhet üzletrészeket.

A szövetkezet célja az, hogy egyrészt a tagok részére kisebbterű hetenkint ismétlődő betétek által a vagyonyűjtést lehetővé tegye, másrészt, hogy ugyanezen tagok betétek arányában olcsó kamatláb mellett kölcsönöket kaphasson.

A beiratások a LESZÁMITOLÓ ÉS JELZÁLOG-BANK helyiségében (Bémer-tér, Lévy-palota) eszközölhetők, a befizetések ugyanott lesznek teljesíthetők.

A vidéki beiratkozók a heti befizetéseket a postatakarékpenztár útján portómentesen teljesíthetik.

A beiratkozásnál üzletrészenként 10 fillér beiratási díj fizetendő.

Egy heti befizetéssel már a mai naptól fogva minden beiratkozó megkapja a nevére kiállított könyvecskét.

Nagyvárad, 1914. április hó.

Filléres Takarékos és Segélyszövetkezet

Szőlőmoly ellen az egyedüli biztos szer a **BAGOL.**

Kapható:

KONDOR DEZSŐ
cementkereskedőnél,
Nagyvárad Nagypiac-tér 1. sz.
(Füchsl-palota.)

MEGNYILT!

MEGNYILT!

Az
**új csipke, himzés,
harisnya áruház**
Rákóczi-ut 5. szám.

Mielőtt szükségleteit beszerezné, győződjön meg róla, mert ilyen olcsón még nem vásárolt. Különböző ajándékok naponta érkeznek minden cikkben.

Tisztelettel

Friedmann Jenő

MEGNYILT!

MEGNYILT!

JOHANN MARIA FARINA

GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ.

Ezen cég kiváló gyártmányai az egyedül valódi

kölniviz, kölniviz-szappan és puder

minden jobb drogueriában, illatszer és gyógytárban kapható.

Ügyeljünk a pontos címre: **JOHANN MARIA FARINA** Gegenüber dem Rudolfsplatz. Minden hasonlónevű utánzatot utasítsunk vissza.

Főraktár
Nagyváradon:

Farkas István

drog. és

Darvas István

Ujvárosi drog. (Sas passage.)

Magyarországi képviselő: Holzer Emil Zoltán, Budapest, VIII.

Szent László (Püspök) Gyógyfürdő

Nyári gyógyhely Nagyvárad mellett

Európai hírű 41° C. meleg természetes hévvíz.

Javalva van, az ürületek és izmok csuzos bántalmainál, idült és különösen savas izületi loboknál, csonttörések és visszamaradt vastagodásoknál, idegbajoknál, melyek rheumatikus alapon keletkeztek, vesekövek eseteiben, májbajoknál, végre női bajoknál. Állandó fürdő orvos. Különböző igények szerint berendezett nagyszámu szobák árai K 1-60-tól K 8-ig váltakoznak. Gyógyterem hirdlapokkal, zongora, könyvtár és tekeasztal. Terraszok szép

Kényelmes vasuti összeköttetés.

kilátással. Sétahelyek a fürdőtelepen és a mellette elterülő őserdőben és fenyvesben. Az erdőben jó tekepálya és lawn-tennis. Tükör- és kádfürdőkön kívül mórfürdők is vannak rendszeresítve. Modern uszoda uszás tanítással és homokkurával. Legszebb kiránduló hely. Elsőrendű zene. Kitűnő konyha. Villanyvilágítás. Telefon. Interurbán.

Dancs István.

Prospektust kívánatra küld a bérlőség.

Egész nyáron Kakuczi János hírneves erdélyi zenekara hangversenyez.